

ВІВЧАРИК М.Р.
ст. гр. ОЕЕМ-22

АУДИТ ГРОШОВО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

Грошові кошти є невід'ємною частиною діяльності суб'єкта господарювання. У сьогоденні функціонування підприємств передбачає безперервний рух грошових коштів, тому їх слід розглядати як важливий ресурс та значну складову активів. Сучасний стан вітчизняної економіки характеризується низкою негативних рис, а саме криза платежів, погіршення платоспроможності підприємств, значний розмір заборгованості підприємств перед партнерами, державою і своїми працівниками. Однією з причин такого стану є недостатність вправного застосування методів управління грошовими коштами.

«Як найбільш ліквідні активи грошові кошти зумовлюють активізацію суб'єктів господарювання до самофінансування. Вони наявні на етапах придбання виробничих запасів чи товарів, виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг), їх продажу і отримання виручки» [2] зазначають Д. І. Коваленко та В. В. Венгер. Відмінними є тільки обсяги операцій, які проводяться у готівковому та безготівковому порядках. Для них завжди актуальним залишається питання організації та здійснення грошових розрахунків.

Для підвищення якості управління господарськими суб'єктами необхідна достовірна та повна інформація про рух грошових коштів і поточний стан платіжної системи [4]. Такі завдання здатний виконувати саме правильно організований і проведений аудит. Вдосконалення організації та методики обліку, аналізу і аудиту грошово-розрахункових операцій на вітчизняних підприємствах здатне покращити інформаційне забезпечення процесу прийняття зважених, своєчасних та ефективних управлінських рішень. Адже від своєчасності управлінських рішень залежить рівень конкурентоздатності підприємства.

Метою статті є відстеження актуальних і проблематичних аспектів обліку і аудиту руху грошових коштів на рахунках в банку та безготівкових розрахунків з контрагентами, визначення напрямів підвищення ефективності організації обліку і аудиторської перевірки операцій на рахунках в банку, які відповідали б сучасним завданням управління господарськими процесами і були б адаптовані до

особливостей діяльності підприємств.

Основною метою перевірки грошово-розрахункових операцій є отримання достовірної та неупередженої інформації про стан та динаміку грошових коштів. Узагальнений перелік основних завдань перевірки грошових коштів подано на рис. 1.

Завдання аудиту грошово-розрахункових операцій

Рис. 1. Завдання аудиту грошово-розрахункових операцій підприємства

Сформований перелік завдань визначає послідовність проведення аудиторської перевірки. Послідовність проведення перевірки здебільшого залежить від поставлених завдань. Однак аудитору доцільно скласти схему перевірки, яка має передбачати такі складові [5]:

- перевірка правильності складання банківських виписок;
- дослідження відповідності руху грошових коштів на рахунку із наявними первинними документами і обліковими записами;
- для підтвердження отриманих грошових коштів у касу вивчення корінців чеків;
- перевірка відповідності отриманих коштів в касі з відповідним списанням із рахунків;
- аналіз доцільності використання грошових коштів;
- перевірка правильності заповнення регістрів синтетичного обліку і правильності складання бухгалтерських записів;
- перевірка правильності записів у формах фінансової звітності підприємства.

Аудит операцій на рахунках в банку передбачає дослідження з приводу дійсності і законності усіх виписок банку за поточним рахунком і відповідності зазначених у них показників у відповідних документах бухгалтерського обліку.

Аудитору доцільно застосовувати такі методичні прийоми:

нормативна перевірка щодо відповідності правилам оформлення банківських документів;

зустрічна перевірка в банках, коли є підозра на недостовірність, а також під час виявлення відсутності окремих виписок банків чи відповідних первинних документів до них;

арифметична перевірка щодо правильності установалення залишків, загальних оборотів по кожній виписці банку.

Водночас основні етапи проведення аудиту грошових коштів на основі аналітичних процедур матимуть таку послідовність [3, с. 20]:

- аналіз ліквідності балансу;
- аналіз показників оцінки ліквідності підприємства;
- аналіз Звіту про рух грошових коштів;
- аналіз оборотності дебіторської заборгованості та її співвідношення з кредиторською заборгованістю;
- аналіз показників, що характеризують грошові потоки;
- підбиття підсумків та формування узагальнених висновків про стан грошових потоків на основі проведеного аналізу.

З наведеного вище можна зробити висновок, що процес аудиту грошово-розрахункових операцій підприємства є трудомістким та містить перевірку ведення бухгалтерського обліку із застосуванням аналітичних прийомів. Реалізація узагальненої методики та організації аудиту грошово-розрахункових операцій дасть змогу підвищити ефективність управління господарською діяльністю підприємства.

Список використаної літератури:

1. Адамик Б.П. Банківські електронні послуги: Навчальний посібник. – Тернопіль: Карт-Бланш, 2005. – 94 с.

2. Адамик Б.П. Монетарна політика Національного банку та її вплив на рівень інфляції в Україні // Світ фінансів. – 2008. – № 2. – С. 27-33

3. Адамик, О. В. Бази і сховища даних – інформаційний фундамент бухгалтерського обліку та аналізу // Економічні, управлінські, правові та інформаційно-технічні проблеми діяльності підприємств: колективна монографія/ за заг. ред. Л. М. Савчук, М. Фіц.– Дніпро: Герда, 2016.–528 с. ISBN 978-617-7097-58-6. – С. 330-341

4. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>

5. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика: [навч. посіб.] / Д. І. Коваленко, В. В. Венгер. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 578 с.

6. Коваль М. І. Удосконалення обліку, аналіз та аудит готівкових розрахунків підприємства / М. І. Коваль, Ю. О. Нетреба // Наукові праці МАУП. Сер. : Економічні науки. Психологічні науки. – 2013. – Вип. 2. – С. 18–23

7. Ковальчук Є.К., Панасюк В.М. Інформаційні ресурси в обліку та їх роль в підвищенні ефективності управління підприємством // Міжнар. зб. наук, праць / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2011. – Випуск 3 (18). – С. 93-101

8. Колос І. В., Радіонова Н. Й. Концептуальна модель внутрішнього аудиту на підприємстві/ І. В. Колос, Н.Й. Радіонова // Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний університет. Випуск 10(37). – Ч.1. – Луцьк, 2013. – С.238–247.

9. Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту [підручник] / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. – К.: Каравела, 2012. – 544 с.